

Leiden

Referendumkamer Leiden

Secretariaat: Postbus 292, 2300 AG Leiden, telefoon 071 – 5165248, e-mail griffie@leiden.nl

Aan de Gemeenteraad van Leiden
Stadhuisplein 1
Leiden

GEMEENTE LEIDEN
ONTVANGEN

26 MAART 2019

Leiden, 26 maart 2019

GRIFFIE

Onderwerp: advies referendumverzoek inzake vraagstelling Nota van Uitgangspunten LEAD
Kenmerk: Z/19/1367659

Geachte Gemeenteraad,

Op 15 maart heeft u ons gevraagd u conform artikel 9, lid 8, van de Leidse Referendumverordening 2008 u na overleg met de indieners, (vertegenwoordigers van) de raad en het College van Burgemeester en Wethouders te adviseren over de formulering van de referendumvraagstelling ten behoeve van het definitief referendumverzoek inzake het raadsvoorstel 18.0124 Nota van Uitgangspunten LEAD.

Bijgaand treft u ons advies aan.

Hoogachtend
De Referendumkamer Leiden,

de heer J.G. Verweij, secretaris

i.a.a.
- de indieners van het referendumverzoek
- het college

de heer J.J.M. van Holsteijn, voorzitter

Referendumkamer Leiden

Aan de raad van de gemeente Leiden

Leiden, 26 maart 2019

Onderwerp: advies vraagformulering referendum raadsvoorstel Nota van Uitgangspunten LEAD

Geachte raad,

Bij dezen ontvangt u het advies van de Referendumkamer met betrekking tot de vraagformulering van het mogelijke referendum over het raadsvoorstel Nota van Uitgangspunten LEAD.

Taken en te ondernemen acties

De Leidse Referendumverordening 2008 stelt ten aanzien van een aan kiesgerechtigden voor te leggen referendumvraag dat:

- het de taak is van de Referendumkamer om de gemeenteraad een voorstel te doen voor de vraagstelling (art.5.1.b);
- de Referendumkamer zo spoedig mogelijk na het besluit om kiesgerechtigden in de gelegenheid te stellen een definitief referendumverzoek in te dienen in overleg treedt met vertegenwoordigers van de raad en van de indieners over de vraagstelling (art.9.8);
- de Referendumkamer binnen twee weken na het genoemde besluit advies uitbrengt over de vraagstelling (art. 9.8);
- de raad met inachtneming van het advies in de eerstvolgende vergadering de vraagstelling vaststelt (art. 9.9);
- de handtekeninglijsten en de inhoud van de bij de digitale ondersteuning te gebruiken internetpagina zijn voorzien van de door de raad vastgestelde vraagstelling (art. 10.1).

Ten aanzien van vorm en inhoud van de vraagstelling stelt de Referendumverordening dat:

- een referendum uitsluitend kan gaan over een concepraadsbesluit (art.3.1);
- (tenzij de raad anders beslist) kiesgerechtigden bij een referendum de vraag krijgen voorgelegd of zij voor of tegen het concepraadsbesluit zijn (art. 4).

Voorafgaande stappen

Op 14 maart 2019 heeft de gemeenteraad het inleidende referendumverzoek over het raadsvoorstel Nota van Uitgangspunten LEAD ontvankelijk verklaard en besloten dat Leidse kiesgerechtigden in de gelegenheid zullen worden gesteld een definitief referendumverzoek in te dienen. Op 15 maart heeft de raad vervolgens aan de Referendumkamer het verzoek gedaan om "op grond van artikel 9, lid I van de Referendumverordening 2008, na overleg met de indieners, (vertegenwoordigers van) de raad en het College van Burgemeester en Wethouders te adviseren over de formulering van de referendumvraagstelling ten behoeve van het definitief referendumverzoek". Het raadsvoorstel met betrekking tot de vraagformulering is geagendeerd in de raadscommissie Leefbaarheid en Bereikbaarheid op 28 maart 2019 en in de gemeenteraad van 4 april 2019. De raad heeft de Referendumkamer verzocht het advies over de vraagformulering uiterlijk 26 maart 2019 aan haar te doen toekomen.

De Referendumkamer heeft op 15 maart de indieners van het referendumverzoek, de fractievoorzitters en het College uitgenodigd voor een bijeenkomst op maandag 25 maart (19.00 uur) waarbij zij in de gelegenheid werden gesteld hun opvattingen over de vraagformulering toe te

lichten. Het College heeft de Referendumkamer op 19 maart schriftelijk meegedeeld, dat geen gebruik gemaakt zou worden van deze gelegenheid. In de persoon van dhr. N.V. Smit hebben de indieners wel hun opvattingen met de Referendumkamer gedeeld. Namens de in de raad vertegenwoordigde Partij voor de Dieren heeft mw. Lianne Raat dit gedaan. Hun opvattingen zijn door de Referendumkamer meegenomen in de beraadslagingen die hebben geleid tot de volgende overwegingen en het voorstel voor een referendumvraag.

Overwegingen

Het eventueel aanstaande referendum gaat over raadsbesluit RV 18.0124 Nota van Uitgangspunten LEAD. De verordening spreekt, zoals gezegd, uitsluitend van een referendum over een conceptraadbesluit, niet over een referendum over onderdelen of aspecten ervan. De vraagstelling dient recht te doen aan deze eis dat het referendum betrekking heeft op het integrale conceptraadbesluit. Een formulering die zich specifiek zou richten op onderdelen van het conceptraadbesluit en/of enkele van deze onderdelen expliciet zou benoemen, doet geen recht aan de in de verordening aan de vraagformulering gestelde eis en bemoeilijkt het komen tot een zo objectief en neutraal mogelijke vraagformulering. De referendumkamer heeft er uiteraard weet van en begrip voor dat het politieke geschil en debat zich juist op dergelijk aspecten concentreert, zoals het aantal woningen, de hoogte van de bouw, en de toename van verkeers- en parkeerdruk, maar acht de campagne voorafgaand aan een referendum bij uitstek de plaats waar die aspecten benoemd en gewisseld worden, nadrukkelijk niet de referendumvraag als zodanig.

De vraagstelling van een referendum dient tevens kort en bondig te zijn en zo eenduidig en helder mogelijk. Om ten aanzien van dit laatste aspect in de vraagstelling althans enige informatie op te nemen met betrekking tot de strekking van het onderliggende raadsvoorstel, is ervoor gekozen aan te geven dat het een voorstel betreft over de stedelijke ontwikkeling aan de Willem de Zwijgerlaan in het gebied Nieuw Leyden. Precies deze toevoeging vormde reeds - naar ons weten zonder dat dit op enigerlei wijze problematisch bleek te zijn - onderdeel van de tekst zoals gebruikt bij de verzameling van ondersteuningshandtekeningen voor het inleidende referendumverzoek. De Referendumkamer stelt voor dit element ook in de vraagformulering voor het definitieve verzoek en eventuele referendum op te nemen.

Vraagvoorstel

Bent u VOOR of TEGEN het raadsvoorstel Nota van Uitgangspunten LEAD over de stedelijke ontwikkeling aan de Willem de Zwijgerlaan in het gebied Nieuw Leyden?

- VOOR
 TEGEN

Zoals al aangegeven, is dit vraagvoorstel geagendeerd in de raadscommissie Leefbaarheid en Bereikbaarheid op 28 maart 2019. De Referendumkamer zal bij deze commissiebijeenkomst aanwezig zijn en beschikbaar voor eventuele nadere toelichting en overleg.

Hoogachtend,

De Referendumkamer van de gemeente Leiden,

J.G. Verweij, secretaris

J.J.M. van Holsteyn, voorzitter